

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a szabálysértési nyilatkozat kitöltésének hiánya tekintetében

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irratár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Rendőrőrs munkatársa ellen tett panaszt.

A Panaszos a vele szemben fogatosított közlekedésrendészeti intézkedés és annak részrehajló jellege miatt postai úton, a MRFK-hoz terjesztette elő a panaszát, majd ügyfélként történt meghallgatásán kérte, hogy a beadványát a Panasztestület vizsgálja ki.

A beadványt a keletkezett iratokkal együtt a MRFK vezetője *-n felterjesztette az ORFK Ellenőrzési Szolgálatához, amely *-n továbbításra került a Panasztestület részére.

A panaszbeadvány szerint a Panaszos *-n * óra * perc körüli időben a kerékpáron közlekedett a gyalogosok és a kerékpárosok számára fenntartott közúton.

A Panaszos kerékpárjának csomagtartóján szállított egy felnőttkorú személyt, a barátnőjét. A Panaszos elismerte a szabálysértés elkövetését, ugyanakkor sérelmezte az intézkedő rendőr elfogult intézkedését.

A Panaszos előadta, hogy az általa név szerint ismert intézkedő rendőrrel és családjával személyes okból nincsenek jó kapcsolatban. Ennek az az oka, hogy a Panaszosnak összetűzése volt a rendőr feleségével, ami miatt rendőrségi eljárás is indult, és a rendőr az ügyben megkérte a Panaszost, hogy tagadja le az eset megtörténtét.

A Panaszos nem tett eleget a rendőr kérésének, és a Rendőrkapitányságon vallomást tett arról, hogy mit tett a rendőr felesége vele. Feltételezése szerint a rendőr azóta kereste a megfelelő alkalmat, hogy „*reagálhasson*”.

A Panaszos sérelmezte az intézkedés módját is, azt, hogy a rendőr rádudált, majd megállt a szolgálati gépkocsival az út szélén, másik rendőr nem volt mellette. Az intézkedő rendőr félig kiszállva közölte a szabálysértés elkövetésének tényét és azt, hogy eljárást kezdeményez a Panaszos ellen, majd visszaült a gépkocsiba és elhajtott.

A rendőr – *a Panaszos megítélése szerint* – nem tanúsított tiszteletet vele szemben, mert ki sem szállt a gépkocsiból, illetve a Panaszos személyi igazolványát sem kérte el igazoltatás céljából, és nem íratott alá semmilyen dokumentumot a helyszínen.

A panaszbeadvány végén a – *lefolytatott szabálysértési eljárás során* – kiszabott pénzbírsággal kapcsolatban kívánt a Panaszos „megoldást” találni, a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. a szabálysértési eljárás részleteit (a szabálysértési hatóság döntésének megváltoztatása, pénzbírság visszavonása),
2. az intézkedés jogalapját,
3. a szakszerűtlen intézkedést:
 - a. az igazoltatás elmaradását,
 - b. a szolgálati fellépés módját,
 - c. a szabálysértési nyilatkozat kitöltésének hiányát,
4. a részrehajló, elfogult intézkedést.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés és intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, illetve a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát.

Panasztestület arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, ami nem sértette a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Panaszossal szemben ugyanakkor a jog- és szakszerűtlen intézkedések és mulasztások (az igazoltatás elmulasztása, a dokumentáció hiánya, „a nem megfelelő szabálysértési jogkövetkezmény alkalmazása”, valamint a felvételnépszerűsítéséről való figyelmeztetés elmulasztása) miatt többszörösen és súlyosan sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Az ellentmondó bizonyítékok miatt ugyanakkor a Panasztestület az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése, a fellépés módja, valamint a részrehajlásmentes ügyintézés tekintetében a tisztességes eljáráshoz, az emberi méltósághoz való jog sérelmét nem állapította meg, illetve nem volt megállapítható az intézkedés diszkriminatív jellege sem.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány,
- a MRFK vezetőjének átirata és annak mellékletei:
- Rendőrőrs általi feljelentés szabálysértési ügyben Panaszos vonatkozásában,
- Szabálysértési Hatóság határozata szabálysértési ügyben Panaszos vonatkozásában,
- rendőr jelentése Panaszos idézéséről,
- jegyzőkönyv ügyfél meghallgatásáról, Panaszos vonatkozásában,
- „eligazítás a napi feladatok ellátáshoz” elnevezésű irat,
- „napi beszámoló” elnevezésű irat,

- Osztály vezetőjének parancsnoki kivizsgálása,
- MRFK vezetőjének átirata és mellékletei:
- Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése,
- Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése és mellékletei:
- rendőrök kiegészítő jelentései Panasztestület megkeresésére,
- adatlekérés a BM Központi Hivatal Személyi adat- és lakcím nyilvántartás adatbázisából Panaszos vonatkozásában,
- adatlekérés az Egységes Szabálysértési Nyilvántartó Rendszer (SZNYR) adatbázisából Panaszos vonatkozásában,
- MRFK vezetőjének szakmai állásfoglalása,

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során a II. részben felsorolt okiratokon kívül egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a felsorolt közokiratok e jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál az előző közokiratokban foglaltakat vettem alapul.

Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A rendelkezésre álló – *a II. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n a rendőr, a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Rendőrőrs körzeti megbízottja egyenruhában, szolgálati jelleggel ellátott gépkocsival – *az eligazításnak megfelelően* – egyedül látott el járőrszolgálatot a város belterületén * óra * perc és * óra * perc közötti időben.

Szolgálat teljesítése során, * óra * perc körüli időben az utcán haladt a tér felé, amely során látta, hogy sok diák gyalogol – *a gyalogosok és kerékpárosok számára fenntartott úton* – a Fő tér irányába.

A rendőr gépkocsizó járőrszolgálatára során észlelte, hogy a gyalogosok és kerékpárosok részére biztosított útszakaszon egy kerékpáros úgy közlekedik, hogy a jármű csomagtartóján egy felnőttkorú személyt szállított.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

Közlekedése alkalmával a fent leírt útszakaszon a közlekedésben résztvevő többi gyalogost és kerékpárost kerülgette. A fentiek alapján a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 54. § (5) bekezdésében foglaltakat megszegte, ezért a rendőr szolgálati gépkocsijába szerelt TIR mobil készülékkel a szabálysértés tényét az előírásoknak megfelelően rögzítette, majd az elkövető mellé hajtott és megállásra szólította fel. A rendőr a gépkocsi leállítását követően a képi rögzítő rendszert kikapcsolta.

A rendőr ezt követően ismerte fel a szabálysértő személyben a Panaszost, akit más eljárás miatt ismer. A rendőr kiszállt a szolgálati gépkocsiból, a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét és jelvéyszámát, továbbá a Panaszost tájékoztatta, hogy szabálysértést követett el, melyet szüntessen meg, valamint feljelentéssel fog élni vele szemben a fentiek alapján.

A Panaszos és a jogsértésben érintett személy igazoltatására és „priorálására” (körözésben történt ellenőrzésére) a helyszínen nem került sor, illetve az elkészített szabálysértési feljelentés nem tartalmazza a Panaszos nyilatkozatát a szabálysértés elkövetésének körülményeiről, és saját felelősségéről, valamint a szabálysértési nyilatkozat a helyszínen nem került kitöltésre.

Az intézkedés végén a rendőr visszaült a szolgálati gépkocsiba és távozott a helyszínről, majd a szabálysértéssel érintett személyeket a Rendőrsőn a körözési rendszerben haladéktalanul lekérdezte, illetve elkészítette a feljelentést.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. A szabálysértési eljárás részleteire vonatkozó panasz (a szabálysértési hatóság döntésének megváltoztatása, pénzbírság visszavonása).

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 102. § (1) és (3) bekezdés szerint:

„(1) Ha a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy az eljárásban részt vevő más személy meghallgatása, valamint egyéb bizonyíték megszerzése nem szükséges, a szabálysértési hatóság – a (3) bekezdésben meghatározottak szerint – büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz.

(3) A szabálysértési hatóság (1) bekezdés szerinti határozatával büntetésként pénzbírságot szab ki, illetve járművezetéstől eltiltás, figyelmeztetés, elkobzás vagy kitiltás intézkedést alkalmaz.”

A Szabs. tv. 103. § (1)bekezdés szerint:

„(1) A 102. § (1) bekezdése szerinti döntéssel szemben nincs helye kifogás benyújtásának, azonban az eljárás alá vont személy vagy képviselője, annak kézbesítésétől számított nyolc napon belül kérheti, hogy a szabálysértési hatóság hallgassa meg. A szabálysértési hatóság elutasítja az elkésett vagy nem a jogosult által előterjesztett meghallgatás tartására irányuló kérelmet.”

Panaszos kérte a szabálysértési hatóság döntésének megváltoztatását, a szabálysértési eljárás során kiszabott pénzbírság visszavonását.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A szabálysértési hatóság döntésének, illetve az alkalmazott jogkövetkezménnyel (pl.: pénzbírságnak) összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpont vizsgálatát mellőztem.

A szabálysértési eljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Szabs. tv. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni, amelyet a Panaszosnak a szabálysértési hatóság eljuttatott határozat rendelkező része tartalmaz, amely szerint „a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül az eljárás alá vont személy vagy képviselője a szabálysértési hatóságtól meghallgatást kérhet”.

VI.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. Az intézkedés jogalapja.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pontja szerint:

„(2) A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

2. szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében,”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

„(1) A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 9. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

(2) A szóbeli figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetését elismerő személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására.”

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 54. § (5) bekezdése szerint:

„(5) A kétkerekű kerékpáron 16. életévét betöltött személy szállíthat 10 évnél nem idősebb, a kerékpárt nem hajtó utast a kerékpár pótiülésén. Kettőnél több kerekű kerékpáron 17. életévét betöltött személy szállíthat a kerékpárt nem hajtó utast.”

A Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.”

[Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése]

A Panaszos sérelmezte az intézkedés jogalapját.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

Kiemelten a Rendőrőrs munkatársának szabálysértési ügyben tett feljelentése, a kiegészítő jelentéseiben foglaltakra, valamint – *tekintettel a Ket. 172. § i) pontjában, valamint a Pp. 195.§ (1) bekezdésében foglaltakra közokirati bizonyító erővel figyelembe vett* – a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg.

*-n a rendőr a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Jászárokszállás Rendőrőrs körzeti megbízottja egyenruhában, szolgálati jelleggel ellátott gépkocsival – *az eligazításának megfelelően* – egyedül látott el járőrszolgálatot Jászárokszállás város belterületén * óra *perc és *óra * perc közötti időben.

Szolgálatának teljesítése során, * óra * perc körüli időben a tér felé, amely során látta, hogy sok diák gyalogol a Fő tér irányába a gyalogosok és kerékpárosok számára fenntartott úton.

A rendőr gépkocsizó járőrszolgálatának során észlelte, hogy a gyalogosok és kerékpárosok részére biztosított útszakaszon egy kerékpáros úgy közlekedik, hogy a jármű csomagtartóján egy felnőttkorú személyt szállít.

Közlekedése alkalmával a fent leírt útszakaszon a közlekedésben résztvevő többi gyalogost és kerékpárost kerülgette. A fentiek alapján a KRESZ 54. § (5) bekezdésében foglaltakat megszegte, ezért a rendőr szolgálati gépkocsijába szerelt TIR mobil készülékkel a szabálysértés tényét az előírásoknak megfelelően rögzítette, majd az elkövető mellé hajtott és megállásra szólította fel. A gépkocsi leállítását követően a képi rögzítő rendszer kikapcsolásra került.

A rendőr ezt követően ismerte fel a szabálysértő személyben a Panaszost, akit más eljárás miatt ismer. A rendőr kiszállt a szolgálati gépkocsiból, a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét és jelvéyszámát, továbbá a Panaszost tájékoztatta, hogy szabálysértést követett el, melyet szüntessen meg, valamint feljelentéssel fog élni vele szemben a fentiek alapján.

Megállapítottam, hogy az intézkedő járőr az általa észlelt közlekedési szabálysértés elkövetése miatt jogszerűen vonta intézkedés alá az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított törvényi felhatalmazás alapján a Panaszost.

A fentiek alapján a benyújtott panasz az intézkedés jogalapja, jogszerűsége tekintetében alaptalan.

2. A szakszerűtlen intézkedés:

a) az igazoltatás elmaradása.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.”

A Szolgálati Szabályzat 25. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valóságos vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési nyilvántartási rendszerben, valamint - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.

(2) Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és - akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőr a személyi igazolványát sem kérte el igazoltatás céljából.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja a rendőr mérlegelésére bizza az igazoltatást, mivel úgy fogalmaz, hogy a rendőr a feladata ellátása során „igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát” meg kell állapítani.

Mivel a szabálysértési feljelentés megtételéhez szükséges személyes adatok ismertek voltak a körzeti megbízott előtt, ezért a helyszínen a Panaszos és a jogsértésben érintett személy igazoltatására és körözésben történt ellenőrzésére nem került sor, azonban az intézkedést foganatosító rendőr a feljelentést haladéktalanul elkészítette és az érintetteket lekérte a nyilvántartásokból.

Az Rtv. 29. § (2) bekezdés 3. mondata alapján „a rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként,” ezért az igazoltatás, mint intézkedés elmaradása önmagában nem volna szakszerűtlen.

Megállapítom, hogy a panasz e tekintetben alaptalan.

b) a szolgálati fellépés módja.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint:

„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 20. § (1)-(4) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

(4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

A Rendőrség Etikai Kódexének (a továbbiakban: Etikai Kódex) 1. pontjának második része alapján:

„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az Etikai Kódex 5. pontja szerint:

„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az Etikai Kódex 7. pontjának utolsó mondata szerint a rendőr:

„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

Kiemelten a Rendőrőrs munkatársának feljelentése és kiegészítő jelentéseiben foglaltakra, valamint – tekintettel a Ket. 172. § i) pontjában, valamint a Pp. 195.§ (1) bekezdésében foglaltakra közokirati bizonyító erővel figyelembe vett – a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg.

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem tanúsított tiszteletet vele szemben, mert ki sem szállt a gépkocsiból az intézkedés alatt.

A kiegészítő jelentés szerint a rendőr kiszállt a szolgálati gépkocsiból, a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét és jelvéyszámát, valamint a Panaszost tájékoztatta, hogy szabálysértést követett el, melyet szüntessen meg, és feljelentéssel fog élni vele szemben a fentiek alapján.

A fentiek alapján a benyújtott panasz a szolgálati fellépés módja tekintetében alaptalan.

c) a szabálysértési nyilatkozat kitöltésének hiánya.

A Szabs. tv. 78. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A feljelentésnek tartalmaznia kell a feljelentett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek a leírását, a bizonyítási eszközök megjelölését, továbbá, az eljárás alá vont személy ismert személyi adatait. Ha lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez.”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet 4. § (1) bekezdés h) pontja szerint:

„(1) A feljelentésnek a Szabs. tv.-ben foglaltakon túl tartalmaznia kell:

h) az eljárás alá vont személy nyilatkozatát a szabálysértés elkövetésének körülményeiről, illetve saját felelősségéről.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem íratott alá vele *„semmilyen dokumentumot”* a helyszínen.

A bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy az elkészített szabálysértési feljelentés nem tartalmazza a Panaszos írásbeli nyilatkozatát a szabálysértés elkövetésének körülményeiről, és saját felelősségéről, valamint a szabálysértési nyilatkozat a helyszínen nem került kitöltésre.

A fentiek alapján a benyújtott panasz e tekintetében megalapozott.

3. A részrehajló, elfogult intézkedés.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

Az Etikai Kódex 1. pontjának második része alapján:

„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az Etikai Kódex 4. pontja szerint:

„A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.”

Az Etikai Kódex 5. pontja szerint:

„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az Etikai Kódex 7. pontjának utolsó mondata szerint a rendőr:

„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Panaszos beadványában kifejezésre juttatta, hogy a körzeti megbízott vele szemben elfogult volt, „*rászállt*” a közötte és a rendőr, valamint annak felesége közötti megromlott viszony miatt.

A II. részben felsorolt bizonyítási eszközök tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy a rendőri intézkedésre a Panaszos szabálysértő magatartása miatt került sor.

A rendőri intézkedés során a rendőr megfelelően járt el, mivel nem helyszíni bírságot szabott ki a Panaszosnak, amelynek összege – a Szabs. tv. 99. § (1) és (2) bekezdése értelmében – ötezer forinttól ötvenezer forintig terjedhetett volna, hanem szabálysértési feljelentést tett. Ezáltal a büntetés mértékének meghatározását nem a saját mérlegelésére bízta, hanem a szabálysértési eljárást lefolytatandó hatóságra.

A rendőr a helyszíni intézkedése során – a Szabs. tv. 100/A. §-a alapján – a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben szóbeli figyelmeztetést is alkalmazhatott volna, azonban jogszabály biztosította mérlegelési jogkörében úgy döntött, hogy a Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján feljelentést tesz.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdésében a feljelentés szerepel az első helyen, ezt követően a „*helyszíni bírságot szab ki*” megfogalmazás, majd a „*vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz*” lehetőséget biztosítja a rendőr részére.

E sérelemmel kapcsolatban megállapítható, hogy a rendőr – a Panaszos szabálysértés gyanúját felvető magatartása miatt keletkezett – intézkedési kötelezettségének tett eleget, nem merült fel olyan körülmény, amely alátámasztotta volna azt, hogy a Panaszossal szemben történt intézkedésnek személyes indíttatása lett volna, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

1. Az igazoltatás elmaradása.

A Panasztestület megállapította, hogy a jog- és szakszerűtlen intézkedések és mulasztások, többek között az igazoltatás elmulasztása miatt többszörösen és súlyosan sérült a Panaszosnak a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbi tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A II. részben felsorolt bizonyítási eszközök tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy a szabálysértési feljelentés megtételéhez szükséges személyes adatok ismertek voltak a körzeti megbízott előtt, ezért a helyszínen a Panaszos és a jogsértésben érintett személy igazoltatására és körözésben történt ellenőrzésére nem került sor, azonban a feljelentést haladéktalanul elkészítette és az érintetteket lekérte a nyilvántartásokból.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja a rendőr mérlegelésére bízta az igazoltatást, mivel úgy fogalmaz, hogy a rendőr a feladata ellátása során „*igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát*” meg kell állapítani.

Az Rtv. 29. § (2) bekezdés 3. mondata alapján „*a rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként,*” ezért az igazoltatás, mint intézkedés elmaradása önmagában nem volna szakszerűtlen.

A tisztességes eljáráshoz fűződő alapjog az ügyfél hatékony jogvédelmét hivatott biztosítani, valamint azt a lehetőséget, hogy a hatóságok előtt az őt megillető jogosultságok teljességét gyakorolni tudja. Ebből következően, amint azt a 6/1998. (III. 11.) AB határozat is rögzíti, a tisztességes eljárás követelményének érvényesülését „*az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.*”

A vizsgálat tárgyát képező eljárás egy kiragadott részletére, adott esetben adminisztrációs hibájára való hivatkozással kizárólag akkor lehet megállapítani a tisztességes eljáráshoz

fűződő alapjog sérelmét, ha a kérdéses hiányosság érdemben befolyásolta az ügyfél hatékony jogvédelmét, korlátozta eljárási jogainak gyakorlását.

A konkrét esetben elkövetett adminisztrációs hiba a Panaszos joggyakorlását nem korlátozta, erre a Panaszos sem hivatkozott, és a Panasztestület állásfoglalásában sem található erre vonatkozó indokolás.

A fentiek alapján az igazoltatás elmaradása nem okozott a Panaszosnak jogsérelmet, ezért a panaszt elutasítom mivel az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja a rendőr mérlegelésére bízta az igazoltatást, ezért a Panasztestület döntésével nem értettem egyet.

VIII.

Ket. 35. § (1) bekezdés értelmében „Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget.”

Figyelemmel arra, hogy a Panaszos a videofelvétel készítésével kapcsolatos tájékoztatást, illetőleg annak elmaradását, valamint a nem megfelelő szabálysértési jogkövetkezmény alkalmazását nem sérelmezte, ezért ezt a kérdést érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, XV. cikk, XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1) és (2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése; 397/J § b) pontja;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 35. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdése a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (2) bekezdés 2. pontja, 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 20. § (1)-(4) bekezdése, 44. § (1) bekezdés b) pontja, 29. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdése, 9. § (1)-(2) bekezdése, 25. § (1) és (2) bekezdése;
- a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 54. § (5) bekezdése;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 78. § (3) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, 103. § (1) bekezdése, 224. § (1) bekezdése;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet 4. § (1) bekezdés h) pontja;
- a Rendőrség Etikai Kódexének 1. pontjának második része, 4. pontja, 5. pontja, 7. pontjának utolsó mondata.

Budapest, 2017. június 12.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**